

Monográfia a nemzetközi munkásmozgalomról

A Szovjet Tudományos Akadémia Világpolitikai Intézete a munkásmozgalom nemzetközi forradalmi mozgalma címen monográfiát rendezett sajtó alá. A mű szerzői neves tudósok, élükön Boris Ponomarev akadémikussal.

A munkásmozgalomban a legutóbbi évek során végbeneműt új események és jelenségek megvilágításán kívül a szerzők elemzik a forradalmi proletariátus és élcsapata, a kommunista pártok által sok évtizeden át vívott harc legfontosabb eredményeit. A könyv különös figyelmet szentel a szocialista forradalom anyagi feltételei kialakításának a mai viszonyok között. A tudósok kimutatják a jelenkor legfontosabb

forradalmi erőinek növekvő kölcsönhatását. A könyv pontos jellemzést ad a jelenkori világforradalmi folyamat fejlődésének fő útjairól és a nemzetközi kommunista mozgalom általános irányvonalának alapjaitól.

A monográfia szerzői összegezik a munkásmozgalom harcában felvetődött új problémákat, kiemelik a további feldolgozást igénylő aktuális kérdéseket. A könyv nagy figyelmet szentel a nemzetközi munkásmozgalom egységével kapcsolatos problémáknak.

Az új mű igen értékes és hasznos mindazok számára, akik a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom problémáit tanulmányozzák.

Futó javítások soron kívül

(Tudósítónktól) A Rókusi Gépfőnökség két szocialista brigád — a Kándó ifjúsági és a Makarenko — új-fajta vállalatot tett Szeged felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. Vállalásukat továbbra is felajánlották November 7. és a közzelgő KISZ-kongresszus tiszteletére, egészen az év végéig.

Mindkét brigád naplójában rögzítették a brigád vállalatát, melyet a szocialista cím újbóli elnyeréséért tettek. Most ezek mellé került a közös megbeszélésen született elhatározásuk: a beütemezett és már korábban

ban vállalt munkákon felül azonnal elvégzik a futójavításokat is. A két brigád elhatározása azért jelentős, mert nagy szükség van a vasúton az őszi szállítások idején a tehervontató motoros járművekre, s ezek futójavítása — előre nem látható hibák, gyors rendbe hozása — mindig elhúzódtott a tervezett egyéb munkák miatt.

S hogy az önként vállalt munkát mennyire komolyan veszik, azt bizonyítja az 1217-es és az 1238-as számú motoros tehervontatók soron kívüli, gyors megjavítása.

Tótka Károly

Egyéni célok, közös érdekek

Csongrád megye lakossága hosszú ideje a „Takarékos megye” cím birtokosa. Ez arra kötelez bennünket, hogy tudatos felvilágosító munkával továbbra is állandóan napirenden tartsuk az egyéni takarékoskodást. Ezért most a megye vezető szervei, társadalmi közösségei ismét összefogtak, hogy minél több embert „beszéljenek rá”, takarékoskodjon.

E „röbeszelésnek” elsősorban maga az egyén látja eredményét. Ugyanis az évenként megrendezett takarékosági napok nyomán megyénkben 111 ezer 450 személy rendelkezik takarékbetétkönyvvel. E könyvek összesen 676 millió megtakarított forintot tartalmaznak. A takarékoság nyomán eddig is igen sok családi- és társasház épült, de igen sokan vásároltak a takarékoság eredményeként új bútort, televíziót, hűtőszekrényt stb. Erdemes megemlíteni, hogy a megyében a különböző üzemekben, hivatalokban 37 ezer KST-tag van. E tagok részére a takarékpénztár az év végi zárszámadásnál mintegy 47 millió forintot fizet vissza. De takarékosak diákjaink is, akik évente 4—5 millió forintot gyűjtenek össze nyári táborozásra, kerékpárra és egyéb fontos célokra.

Az ismertett tények már meghaladják az egyéni célok fogalmát. A szocializmus építése ugyanis számba veszi az egyéni takarékoskodást is, mint gazdasági tényezőt és segítségként használja az építőmunkához. A közös erő, az az anyagi javak összefogása feltétlenül előbbre segíti nemzeti céljaink megvalósulását. Éppen ezért örvendünk, hogy a Hazafias Népfront megyei bizottsága tevékenyen részt vesz a takarékosági mozgalom megszervezésében. Kevesen tudják, hogy ezzel egy világmozgalom részeseivé válunk, mert minden év október 31-e takarékosági világnap is egyben. Ezt mintegy 40 éve a nyugati államokban is megtartják. Büszké vagyunk arra, hogy a magyar takarékosági mozgalom 40 évnel is idősebb. Fáy András hazánkban 125 évvel ezelőtt alapította a kisemberek első takarékpénztárát jóléti célokból.

A Magyar Szocialista Munkáspárt kongresszusi irányelvei célul tűzik ki a szocialista módon élő, gondolkodó emberek táborának növelését. Aki pedig így akar élni, annak rokonszenveznie kell a takarékosággal is. Félreértés ne essék, nem az 50-es évek erőltetett mértékű mozgalmaival van szó. A takarékosági propaganda nem arra irányul, hogy dolgozóink mondjanak le anyagi javakról, hanem arra, hogy életstílusukkal, anyagi körülményeikkel összhangba alakítsák ki a megfelelő életmódot. Ez megfontolt egyéni takarékoskodást tükröz fel.

Ha megyénk dolgozói felismerték az egyéni takarékoság előnyeit — márpedig felismerték —, akkor nem kétséges, hogy felismerik a szocialista építéssel való összefüggést is. Ez, ami a takarékosági mozgalmat közösséggé formálja. A betétállomány további növelése, a takarékos családok számának szaporítása tehát népgazdasági ügy is. E szerves összefüggés készítette arra pénzügyi kormányzatunkat, hogy leszögezze: a takarékbetétgyűjtés aktív elősegítése, az egyéni takarékosági mozgalom széleskörű terjesztése és felkarolása nem lehet csupán elszigetelt takarékpénztári tevékenység, hanem egyúttal az egész dolgozó népet közvetlenül érintő állami és társadalmi komplex feladat.

Meggyőződésem, hogy a Hazafias Népfront Csongrád megyei elnökségét e gondolatok hatják át, amikor megyénk társadalmi szerveinek erejét a takarékpénztár munkájával összefogva útjára indítja az ezévi takarékosági napokat. Hiszem azt, hogy megyénk lakossága egyetért célkitűzéseinkkel, melynek bizonyítékaként társadalmi segítséget nyújt a takarékosági mozgalom további szélesítése. E közös összefogás eredményeivel az egyéni célok túl részt vállalunk a szocializmus építésének nagy munkájából és hiszem azt, hogy a szocialista építés eredményei kézzel fogható bizonyítékaik megyénk területén a következő években is jelentkeznek.

BIRLING JÓZSEF,
az OTP megyei igazgatója.

Szentesen van a hiba

Csütörtökön este 9 óra után néhány perccel a szentesi körzetbe tartozó televíziószek szeme elől eltűnt a kép. Mint kiderült, műszaki hiba történt a szentesi közvetítő állomásnál. A technikai zavar miatt péntek délelőtt is teljesen szünetelt az adás. A hiba elhárítása folyik, s remélhetőleg ma este már zavartalanul élvezhetik a televízió másorát a szegediek is.

Hét végi látogatás Ausztriából

A bécsi magyar társadalmi egyesületek rendezésében pénteken Ausztriában élő magyarok száz tagú csoportja érkezett Magyarországra. A vendégek nálunk töltik a hét végét; többségük Budapesten marad, de számosan felkeresik vidéki rokonaikat és ismerőseiket.

Belejezés előtt az Erzsébet-híd

Belejezés előtt az Erzsébet-híd építése. A híd pályaelemére cinkbevonat került, az Aszfaltútépítő Vállalat dolgozói már aszfaltozzák a pályát, s ezt a munkát — a tervek szerint — november 10-ig befejezik.

Levelek és emberek

A látszat néha csal ● Az ipari tanulók kötelességeiről
Drága a szegedi sült hal

Emberránságról írtam értekezést, felelősség adta Gyömbér Géza olvasónk kezébe a tollat. Szerkesztőségünkhez küldött levelében egy közlekedési balesetről írt. A Tolbuhin-sugarúton történt a közlekedési baleset, s annak egyik sérültjét egy tehergépkocsi a közelben levő II-es kórházba vitte. Megfigyelte levelezőnk, hogy néhány perc múlva a tehergépkocsi már hozta is vissza a sérültet. Levelében felháborodottan írt arról, hogy még elsősegélyben sem részesítették, de még csak mentőt sem hívtak, hogy más egészségügyi intézetbe vigyék.

Valóban helytelenül és embertelenül járt volna el a II-es kórház ügyeletes orvosa, ha minden úgy történt volna, ahogy levelezőnk látta. A tények azonban másról beszélnek. Az ügyeletes orvosi napló szerint a sérültet eszméletlen állapotban vitték a kórházba. Az orvos ellenőrizte a beteg vérnyomását és szívritmusát — ami valóban csak néhány percet vett igénybe —, aztán megkérte a tehergépkocsi vezetőjét, hogy vigyék a sérültet az ügyeletes I-es számú Sebészeti Klinikára. Tudni kell még azt is, hogy az orvos gyakorlat

szerint az eszméletlen állapotot agysérülést, esetleg agyrázkódást feltételez, s valamennyi ilyen sérültet az I-es számú Sebészeti Klinikára lát el. A gyors orvosi segítség érdekében kérte meg az ügyeletes a tehergépkocsi vezetőjét, hogy szállítsa át a beteget a klinikára.

Ez történt a II-es számú kórházban. Nagyon köszönjük Gyömbér Géza olvasónk hozzánk küldött észrevételét, mert ez az ügy nemcsak őt, hanem sok szemlélőt foglalkoztatott, felháborított. Ez esetben is áll az a szövegmondat: sokszor csal a látszat.

H. B.-né fordult Kérésrel szerkesztőségünkhez. Idézzük leveléből: „A munkávédelem nálunk valamennyi üzemre kötelező. Úgy gondolom, hogy ez vonatkozik a kisiparosokra is, nekik is be kell tartani az ipari tanulókkal kapcsolatos szabályokat”. Majd ezután jó néhány kérdést tesz fel H. B.-né, akinek gyermeke egyik szegedi kisiparosnál tanul.

Az anya kérdéseire a KIOSZ Csongrád megyei szövetségének vezetőségétől kértünk, s kaptunk választ. Közülük a legfontosabbakat közöljük. Az ipari tanuló napi munkaideje 7 és fél óra, az ebéddő fél óra. Általában havonként egyszer kapnak fizetést. A mesternek gondoskodnia kell az elemi tisztálkodási eszközökről. A kisiparost rendszeresen ellenőrzik az iparitanuló-iskola, a KIOSZ és a tanács a szabályok betartásával kapcsolatban. A jogokat és kötelességeket szerződésben rögzítik. A munkaruha kihordásának ideje szakmánként változik, általában 1—1 és fél év. Egyes szakmákban — fodrász stb. — vasárnap is lehet foglalkoztatni a tanulót, de pihenőnapot kell biztosítani számára. A tanulóknak 30 nap szabadság jár egy évben (lehetőleg 24 nyáron és 6 nap télen). Az iskolába járó tanulóknak az iskolai napokon nem kell dolgozniuk, de erre a napra is 8 órát kell elszámolnia a mesternek.

Szóba került a levélben az ipari tanulók egyéb foglalkoztatása is. A KIOSZ-tól kapott értesülés szerint a tanuló köteles példál az üzlet, vagy műhelyi takarításában részt venni, esetleg a fűtésről gondoskodni, de a mester lakásán ugyanazeket

a munkákat már nem lehet megkövetelni a gyermektől.

K. E. olvasónk levelében arról panaszkodik, hogy a Kossuth Halásznál Tsz által a híd lábánál forgalomba hozott sült hal drága, különként 33 forintot kérnek érte. Levelében arról is beszámolt, hogy a sütéshez használt halat kilogrammonként 6 forintért lehet megvásárolni és még akkor is drágának találja, ha a hozzá való kelleket is számítja.

A Kossuth Halásznál Tsz vendéglőjének vezetője természetesen úgy nyilatkozott, hogy kalkulációjuk jó, mert ők kilogrammonként nem 6, hanem 10 forintot hallal számolnak. Közölte azt is, hogy ezt a kalkulációt az Állami Kereskedelmi Felügyelőség is jóváhagyta. Ez így rendben is volna, a hiba ott van, hogy a Tsz a legmagasabb halarat számítja és nem követi az állami gazdaságok jó példáját. Sok szegedi megfordult a Balaton környékén, s ott mindenki tapasztalhatta, hogy az állami halgazdaság által forgalomba hozott sült keszeg kilogrammonként csak 21 forintba került. Helyes lenne, ha a Kossuth Halásznál Tsz új kalkulációt készítené.

Barát János

Közérdekű kérdések

Mi okozza a gázellátás akadozását?

Szegeden a múlt hét végén, s e hét elején is többször akadozott a gázellátás. Sok háziasszony bosszankodott délelőtt és esténként is, hogy a gázláng kialszik, s az autógépjárműket, valamint a gázkészülékeket egyáltalán nem lehet használni. Mi lesz a télen, ha már most nincs eleget gáz? — kérdezték leveleiben is a szerkesztőségétől. Válaszért elmentünk a Szegedi Gázmű igazgatójához, akitől a következő tájékoztatást kaptunk:

— Tudunk a szegedi aszszonyok problémájáról. Sőt, a vendéglőkből is fordultak hozzánk panasszal, mert nem tudták időben elkészíteni az ebédet. Sajnos, segíteni nem sokat tudtunk eddig. Ugyanis a földgáz tartálykocsikon érkezik Kardoskútról Szegedre. A múlt héten valamilyen műszaki hiba folytán Kardoskúton nem tudták tartályt tölteni és így, miután hozzánk sem

érkezett földgáz, nem volt miből termelni és gázt adni a szegedieknek.

— Miután a gáztermelés kiesése a gázműnek is komoly gondot okozott, 28-an felutaztunk az Országos Közlési és Gázipari Trószthoz, kértük, sürgősen vizsgálják meg, mi okozza a földgáz-tartályok elmaradását és kérjük meg a kardoskútiakat, kövessenek el minket, hogy többet ne forduljon elő ilyen nagyarányú kiesés. A trószttól máris leindult egy ellenőrző ügy kivizsgálására, s ígéretet kaptunk, hogy máskor hasonló eset nem fordul elő. Természetesen az ilyen problémát akkor lehet majd véglegesen kiküszöbölni, ha a földgáz útjáról kapjuk. Reméljük, erre hamarosan sor kerül, mert az idén elkészül a városi bekötővezeték, s jövőre már üllési földgázt kapnak a szegediek.

Megkezdődtek a takarékosági napok

November a hagyományos takarékosági hónap, amelynek idejé ünnepi megnyitója tegnap, pénteken este volt Makón, a zsűfólaság megtelt József Attila Művelődési Házban, Földhízi Imre, a városi tanács vb elnöke üdvözlő szavai után Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának titkára méltatta a takarékoság egyéni és népgazdasági jelentőségét.

Az utóbbi két esztendőben országunkban megkezdődött a betétállomány és ez a létbiztonság egyik kifejezője.

Katona Sándor megnyitója után a Szegedi Nemzeti Színház művészei: Iván Margit, Mucsi Sándor, Szabó Miklós, Tordai Teri és Máci Szabó Gábor színvonalas műsort mutattak be.

Ha kedves a Tisza halállománya...

Két hónapja sincs, hogy a televízió megdöbbentő képeket közölt a Tisza halállománya jelentős pusztulásáról, arról, hogy lelkiismeretlenül mérgező szennyvizet engedtek a folyóba a felsőbb szakaszokon. A következményről — több kilós pontyok, harcsák, nemes halak temetése és ivadékaik millióit dobta fel a víz —, arról, hogy ezért kit vontak felelősségre, még nem hallottunk hírt sem. Ezek szerint lehet büntetlenül pusztítani a Tisza faunáját?

Ügylátszik igen; mert most újabb kártevésről olvashattunk az MTI híradásában. Jégzajláshoz hasonló tél előtti jelenséget fedeztek fel a Tiszán az amatőr fotósok. Szólnak arról, „A cukorgyár szennyvízvezetékének kiömlő helyétől lefelé fehér, jégáblához hasonló foltok úsznak a folyón. A foltokat a gyárból kikerülő különböző fennol-származékú anyagok és a cukorgyár meszes szennyvize idézi elő.”

Ez hát a fotósok paradicsoma, amit most lencsévégre kapnak! Minden egyes felvételük bizonyíték arról, hogy a halállományra és a vízvilágra nézve veszedelmes szennyező anyagok kerültek ismét a Tiszába. A parttól partig egészen eltérülő kártevés

szomorú bizonyítékai, a jégáblához hasonló hatalmas foltok lefelé úsznak. Hova surranjon előlük a folyó egyébként is gyérülő halállománya, hogy kikérrülje a biztos pusztulást? Hova bújjon a halak természetes tápláléka, a tavasszal oly csodálatos pompában rajzó tiszavirág, amelynek állcaja a mérgező anyagoktól szintén elpusztul az iszapban?

Az illetékesek kérdezzék meg a halászokat, hogy a Tiszába eresztett különböző vegyi anyagok, szennyeződések évek óta milyen kárt tettek eddig is a halállományban. A fogási eredmények csökkenése bizonyítja ezt, az, hogy lassan nem is lesz hal, ami a hálókba, horgokra kerüljön.

Elsősorban népgazdasági érdekből kellene megvédeni a Tiszát a kártevésektől. A Szólnok alatti „téli” képhez vajon mit szólnak most az érdekeltek megyék halászati felügyelői, a halászok és horgászok hivatalos képviselői? Az amatőr fotósok örülnek a „jégzajlás” utánzó vegyi anyagok érdekes együttesének. A Tiszát és a halat is szerető szegediek viszont joggal háborodnak fel az ismételt kártevésen. S vajon ezért elmarad-e ismét a felelősségrevonás, amely végre elejét vehetné a felelőtlenkedésnek?

Lódi Ferenc